

til denne Bestemmelse give Ret til Passage gennem dansk Territorium, saa vil det være meget vanskeligt for os at sige nej, og hvis vi alligevel siger nej, og der saa opstaar en Konflikt mellem os og den Stat, der ønsker at marchere gennem dansk Territorium, saa foreligger der en saadan Konflikt, som efter Bestemmelserne i Pagten for Folkenes Forbund skal forelægges enten for en Voldgiftsret eller, hvad der vil være mest praktisk i saa Henseende, for Folkenes Forbunds Raad. Og vi maa erindre, at naar Folkenes Forbunds Raad skal træffe Afgørelse i en saadan Sag, har de, der er Parter i Tvisten, ikke Stemmeret, og man kan derfor ikke slaa sig til Taals med, at den lille Stat ved sit Veto i Folkenes Forbunds Raad skulde kunne hindre, at Passage fandt Sted. Jeg har dvælet lidt nærmere ved denne Bestemmelse, fordi jeg mener, at man, naar man gaar ind i Folkenes Forbund, da ogsaa bør være fuldt ud klar over de Ulemper og den Risiko, som visse af Bestemmelserne i Forbundspagten utvivlsomt udsætter de smaa Stater for.

Jeg vil i denne Forbindelse henlede Opmærksomheden paa et andet Punkt, som baade blev berørt af det ærede 10de Medlem for Hovedstaden og det ærede Medlem fra Frederiksværk. Det er Artikel 8 om Rustningernes Indskrænkning. Der bør man heller ikke slaa sig saa let til Ro, som det synes, de to ærede Medlemmer gjorde. Det er nemlig utvivlsomt, at der i Artikel 8 ogsaa er Tale om en laveste Grænse; der maa være en laveste Grænse for en Stats Militærvæsen, naar den skal være i Stand til at opfylde mellemfolkelige Forpligtelser, som ikke kan opfyldes, uden at den raader over et vist Militærvæsen. Jeg behøver blot at nævne, hvad jeg nævnte før, at Neutralitetsreglerne vedbliver i Tilfælde af lovlige Krige, og derunder vedbliver ogsaa den nugældende Pligt efter Evne at holde sit Territorium frit for de krigsførende Magters Indtrængen. Saadanne internationale Forpligtelser bliver der tilbage, og der bliver ogsaa tilbage det Hensyn, at der kan blive stillet Krav og Forslag til os om at bidrage med Kontingenter til en Optræden overfor en lovbryderisk Forbundsstat. Der vil altsaa, som det ogsaa udtrykkelig siges i Artikel 8, 1ste Stykke, være en laveste Grænse for Militærvæsenet, og man maa ikke tro, at vi kan gaa ind i Folkenes Forbund og saa kort efter bekendtgøre for Folkenes Forbunds

Raad, at nu har vi afrustet; thi dette vil ikke blive modtaget, der vil, og med Føje, blive gjort gældende, at dette er en Optræden i Strid med Forbundstraktaten. Det maa vi derfor ikke lulle os i Søvn med.

Dernæst maa det mærkes, at Forbundet ogsaa reelt er interesseret i, at denne laveste Grænse respekteres; thi hvis man ikke gjorde det, men f. Eks. afrustedede eller reducerede Forsvaret til et saadant Minimum, at man ikke var i Stand til at opfylde sine Forpligtelser, vilde man derved komme i Strid med vægtige Interesser, som Folkeforbundets Medlemmer har. De er nemlig interesserede for det første i, at de enkelte Stater er i Stand til at opretholde deres Neutralitet under lovlige Krige, og dernæst i, at de enkelte Stater ikke paa Forhaand ved at afskaffe deres Militærvæsen i Gerningen erklærer sig permanent neutrale, om jeg saa maa sige i Gerningen erklærer een Gang for alle: Vi vil ikke være med til nogen som helst aktiv militær Optræden efter Artikel 16. Det tror jeg ikke vil blive taalt.

Og endelig vil det Forslag fra Folkenes Forbund, som omtales i Artikel 8, 2det Stykke, være et Forslag, som hviler paa et Skøn over den laveste Grænse, et Skøn, som Folkenes Forbunds Raad fælder, naar det skal fremsætte sine Forslag. Dette staar med rene og klare Ord i Artikel 8, 1ste og 2det Stykke, læst i Sammenhæng, det fastholder jeg bestemt.

For øvrigt er der ingen Anledning til her at aabne en større Debat om vort fremtidige Militærvæsen; men da de to ærede foregaaende Ordførere har præciseret deres Standpunkt med Hensyn til Forbundspagtens Indvirkning paa det militære Omraade, har jeg fundet det rigtigt ved denne Lejlighed endnu en Gang at præcisere mit. Dette er for øvrigt et Punkt, hvorom vi kan tales nærmere ved, saavel som om enkelte andre Punkter, i det Udvalg, der vil blive foreslaaet nedsat om denne Sag. Vi vil fra mit Partis Side gerne gaa med til en Rigsdagsbeslutning som den foreslaaede, men vi bemærker dog, det er rigtigt, at vi faar en Udvalgsbehandling — den skal blive baade kort og velvillig. Thi dette vil jeg pointere endnu en Gang: at til Trods for de kritiske Bemærkninger, jeg her har ment det baade min Ret og Pligt at fremsætte, nærer mit Parti og jeg en varm Følelse for denne Sag og vil være med til at give det Bidrag, som vi kan give her fra dansk Side, til, at denne Sag maa kunne bruges til en videre Ud-